

Ljusare framtid i sikte

*En sammanställande rapport samt
föreslagna insatser för en främjad psykisk
hälsa bland barn och unga i Kronoberg.*

© Copyright 2022
Handelsbolaget Disanomi
Org. Nr. 969797-8105

Framställd för
Region Kronoberg
Forskning och Utvecklingsenheten
FoU

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

04 Bakgrund

05 Metod

06 Översikt

08 Skolan

10 Fritiden

12 Elevhälsan

14 Hemmet

16 Övrigt

18 Diskussion

**19 Referenser
& Resurser**

20 Om Oss

Den 3 januari 2022 publicerades en debattartikel med namnet “Växjöelever: Sluta ignorera den psykiska ohälsan bland unga!”. Texten skrevs av sex ungdomar från några av Växjö's olika gymnasieskolor. Som titeln skvallrar om beskrev ungdomarna en känsla av hjälplöshet i relation till psykisk ohälsa. Men istället för att lägga ord i munnen på ungdomarna rekommenderar vi er att ta en titt under “Referenser” på sidan 19 och läsa debattartikeln själva (Bengtsson m.fl., 2022).

Debattartikeln fick reaktioner från många håll och var också en katalysator till en heldagskonferens den 23 maj 2022, där Region Kronoberg stod för värdskapet. Konferensen, som fick titeln *En dag om ungas hälsa*, riktade sig mot och bjöd in yrkesverksamma från olika sektorer och yrkessfärer med det gemensamt att de på något vis möter barn och unga i sin vardag. Under förmiddagen presenterades resultatet av regionens egen barn- och ungdomsenkät med fokus på hälsa och levnadsvanor samt två fördjupningsstudier som använt data från samma undersökning (Stjärna, 2022; Hiltunen, 2022). Under eftermiddagen genomfördes en workshop med alla deltagare vars syfte var att mejsla fram idéer kring förebyggande insatser för att stärka barns och ungas hälsa.

Denna rapport presenterar de idéer som genererades under workshopen den 23 maj och levereras till beställaren, Region Kronoberg, med varm hand och lyckönskningar i det fortsatta arbetet med denna otroligt viktiga fråga.

05 METOD

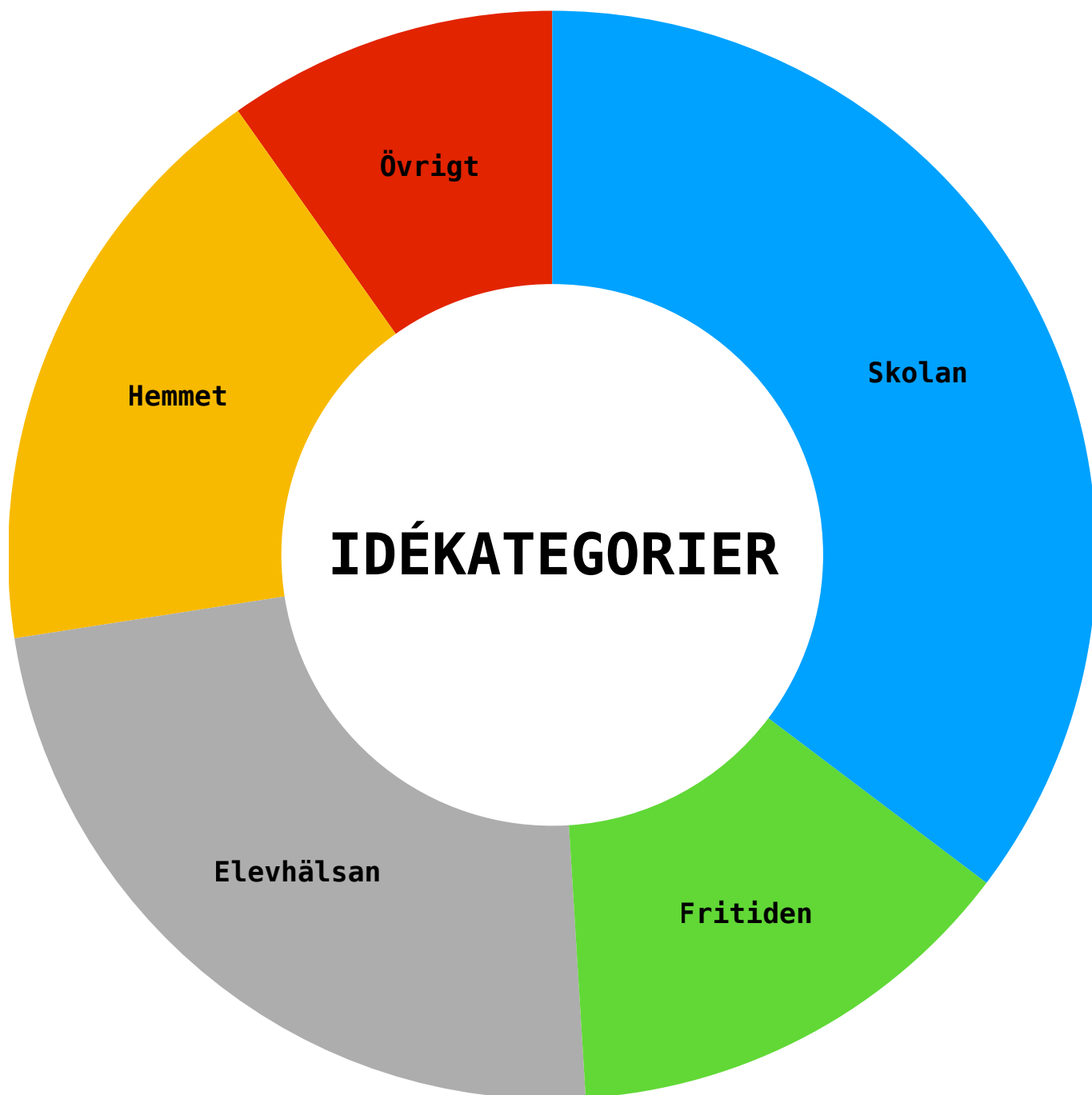
För att kunna ta tillvara på så mycket ackumulerad inneboende kunskap som möjligt från den diversifierade grupp discipliner som deltagarna i workshopen representerade behövde vi tänka till ordentligt. På två snäva timmar skulle de bästa, mest heltäckande och genomtänkta idéerna kramas ur en tvärvetenskaplig grupp om närmare 150 deltagare.

Vi designade därför, i samarbete med Region Kronoberg, ett metodiskt processverktyg kallat Fractal Innovation Generator (FIG). Verktyget påminner om ett brädspel/pussel och är baserat på beteendevetenskap, designmetodologi och neurovetenskap. Kort sagt kan man säga att FIG fungerar som en odlare, skördare och processeringsmaskin av välinformerade idéer. Den är designad för att så effektivt som möjligt generera samskapad hållbar innovation genom att metodiskt stimulera hög kreativitet och god stämning i tvärvetenskapliga och/eller tvärsektoriella grupper (Orehovacki Månsson, 2022).

När vi skriver *tvärvetenskaplig grupp* menar vi en samling individer som är specialister inom olika kunskapsgrenar men som har en gemensam nämnare. I detta fall gällde det vad vi inom design kallar domänexperter vilket i denna kontext utgjordes av ungdomarna själva. Utöver dessa närvarade också socialpedagoger, skolsköterskor, förtroendevalda, utvecklingsledare, forskare, speciallärare, kuratorer och andra människor vars gemensamma nämnare var barns och ungas hälsa. För att väva in så många olika perspektiv och kunskaper på samma utmaning som möjligt delade vi in denna brokiga skara i mindre grupper om 5 -10 personer. Varje grupp blev tilldelade ett FIG-kit och bestod av så många olika typer av yrkesprofessioner som möjligt.

I slutet av workshopen avsattes tid för att grupperna skulle kunna anteckna ner sina bästa, mest omfattande, genomtänkta och välformulerade idéer i ett Google-formulär. Det är dessa anteckningar som ligger till grund för den här rapporten (de obearbetade anteckningar finns i bilaga 1).

06. ÖVERSIKT

Översiktsdiagrammet ovan visar hur samtalen och de skriftliga anteckningarna blivit tematiserade och sammansatta till vad vi kallar idékategorier. En del idékategorier tog mycket plats i samtalen och andra tog mindre plats. Hur stor plats respektive idékategori tog kan också utläsas i Översiktsdiagrammet; vi kan exempelvis se att Skolan var dominerande medan Fritiden präglade samtalen desto mindre. Idékategori som heter Övrigt representerar just sådana idéer som var ganska ensamma i sitt slag.

Denna rapport presenterar varje idékategori var för sig. Inom varje idékategori finns ett antal olika subkategorier som synliggörs med hjälp av cirkeldiagram. Syftet med *Översiktsdiagrammet* och de olika cirkeldiagrammen är att ge en visuell överblick i hur respektive idékategori och subkategori präglade deltagarnas samtal och anteckningar. Diagrammen ska alltså ses som en fingervisning snarare än som statistisk data.

I anslutning till varje idékategori presenteras två konkreta förslag; ett som kan implementeras direkt och ett som kräver ytterligare åtgärd/beslut. De är indelade i följande rubriker:

VAR = På vilken plats äger den föreslagna förändringen rum?

VEM = Vem innehar förmågan, det främsta ansvaret och/eller makten att implementera förändringen?

VAD = Vilken typ av förändring/förbättring är det som föreslås?

HUR = Exempel på insatser/resurser som gör förändringen möjlig i praktiken.

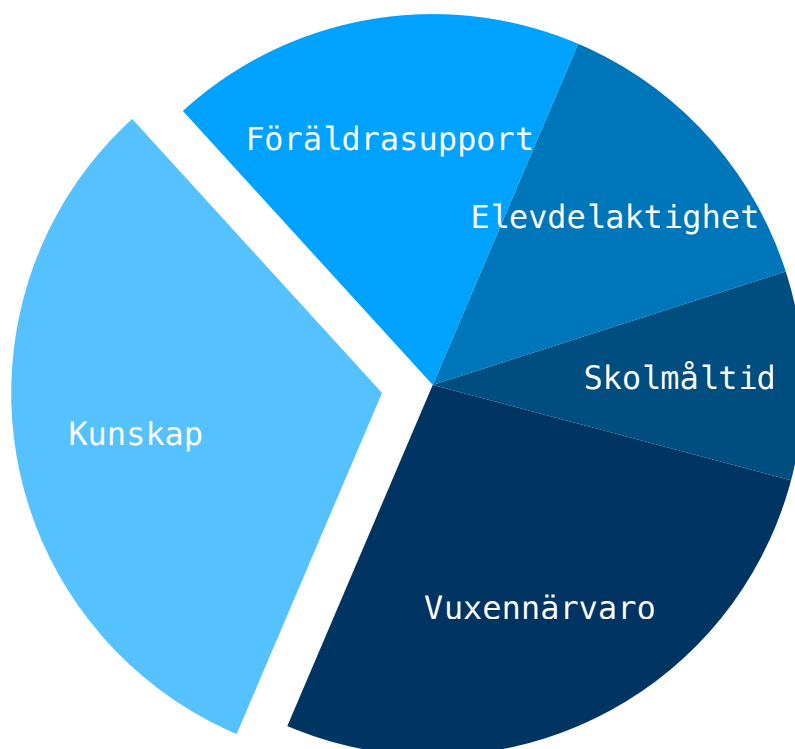
Dessa förslag är baserade på idéerna som deltagarna själva kom med. Värt att notera är såklart att det är vi som skrivit rapporten som valt ut (eller i vissa fall kokat samman) dessa förslag, men de är givetvis baserade på det som deltagarna diskuterade och antecknade. För den som vill läsa vad deltagarna skrev exakt så finns rådatan med alla gruppers anteckningar att läsa i sin helhet i bilaga 1.

Rapporten avslutas med ett diskussionsavsnitt. Här hittar ni även förslag på relevanta kunskapsresurser för den som vill lära sig ännu mer! Allra sist i rapporten hittar ni en presentation av oss som designat och genomfört informationsinsamlingen samt skrivit rapporten.

08 SKOLAN

”

Det behövs en funktion i skolan som ger stöd till föräldrar”

Skolan var en av de mest framträdande idékategorierna under FIG-workshopen. Många av idéerna handlade om att det behövs mer kunskap både hos skolpersonal, vårdnadshavare och elever. Deltagarna ansåg att det saknas kunskap om var elever kan vända sig när de mår dåligt, kunskap om hur unga och vuxna kan känna igen psykisk ohälsa och läsa av signaler, konkreta tips på hur elever och skolpersonal kan bygga tillitsfulla relationer till varandra och hur en god hälsomiljö kan främjas i skolan. En grupp ville att det skulle införas obligatoriska utbildningar i detta för alla nyanställda i skolan, en grupp ville se schemalagd livskunskap där det diskuterades vad som är hälsa vs ohälsa, risk- och skyddsfaktorer samt bemötande och mobbning.

Flera grupper ansåg att det behövs support till föräldrarna och menade att skolan skulle stå för detta. En grupp ville ha obligatoriska samtal för föräldrar på skolorna när barnen gick i åk 1, 4 och 7. En grupp önskade att det skulle införas en funktion kallad *Föräldrasupporten* som kunde ge stöd och utbildning till föräldrar, och tipsade om att beslut om en sån funktion behöver tas av utbildningsnämnden. En grupp önskade att information till föräldrar skulle nå ut på fler språk samt genom både digitala möten, möten på skolan och möten i andra lokaler.

Deltagarna diskuterade vikten av elevdelaktighet. En grupp hade en idé om att schemalägga tid för eleverna att workshopa fram frågor som en elevrepresentant sedan fick lyfta i elevhälsoteam för att ge sin klass perspektiv. En grupp önskade att eleverna skulle få vara med och planera matsedeln. Denna grupp ville även se mer individanpassad kost samt gratis frukost i skolan. Ytterligare en grupp tyckte att det vore bra om skolpersonal fick äta pedagogiska måltider med eleverna för att skapa mer vuxennärvaro. Mer närvarande vuxna var ett tema som flera deltagare återkom till, det diskuterades både i termer av *fler* vuxna men också att vuxna behöver vässa sina förmågor att verkligen se eleverna.

Två konkreta förslag

Förslag som kan implementeras direkt

VAR: Klassrummet.

VEM: Mentor/klassföreståndare + Elever.

VAD: Planera & genomföra medbestämmande-workshops där eleverna själva får komma med idéer och förslag för en förbättrad upplevelse i skolan.

HUR: Inspirera eleverna att själva skapa den förändring de vill ha genom att uppmuntra dem att prata om vad de mår dåligt av och/eller tycker fungerar mindre bra på sin skola. Ge dem kunskap och verktyg för att tänka kreativt och hitta lösningar de själva har förmåga att implementera.

Förslag som kräver åtgärd/beslut

VAR: Skolan och angränsande lokaler och miljöer.

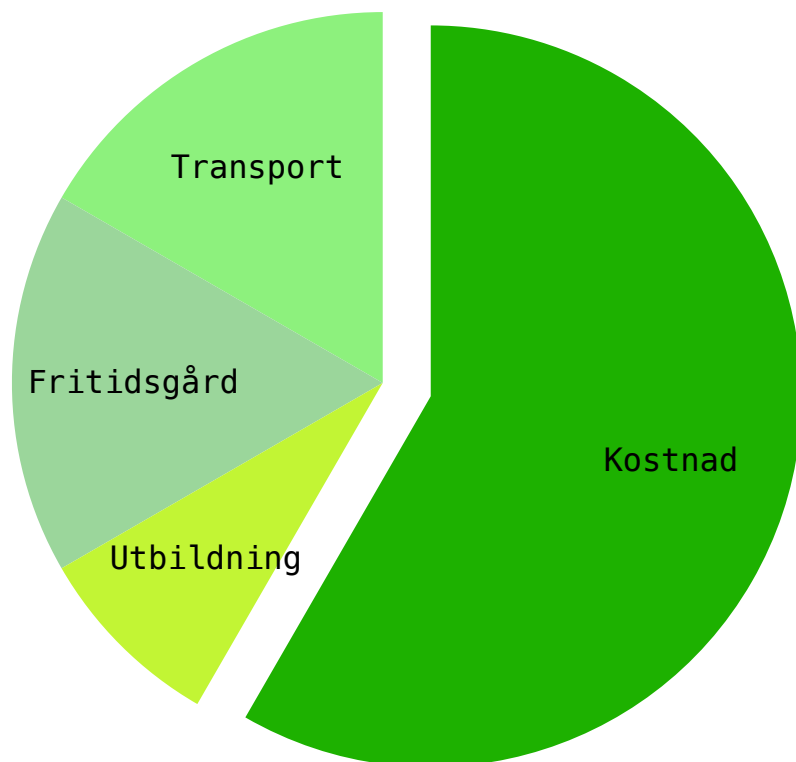
VEM: Utbildningsnämnden.

VAD: Ett "buddy-initiativ" som innebär att vuxna "buddies" (inte nödvändigtvis lärare, kuratorer, pedagoger eller liknande) som kan fungera som kompis/-förebilder som rör sig på skolan och ser elevernas behov och kan föra deras talan när det behövs. Viktigt att tänka på är att inte enbart "stökiga killar" är i behov av trygga vuxna.

HUR: Besluta om budget för att kunna utforma och tillsätta en sådan yrkesroll.

”

Det behövs pengar för att varje barn mellan 0-18 år ska få möjlighet till anmälningsskostnad, utrustning, resa till aktivitet samt ev mellanmål utan kostnad”

Under FIG-workshopen presenterade deltagarna många idéer som särskilt berörde vikten av relationen mellan ungas hälsa och möjligheten att delta i fritidssysselsättningar. Idéerna kan delas in enligt diagrammet ovan där en överhängande mängd av dessa handlar om kostnader. Deltagarna diskuterade både avgifter och kostnad för utrustning i termer av *höga trösklar* och efterlyste kraftigt reducerade eller helt avgiftsfria fritidsaktiviteter för barn och unga.

Kostnad för transport till och från aktiviteter, närmare bestämt kostnad för kollektivtrafik, nämndes också. Eftersom Region Kronoberg ansvarar för kollektivtrafiken i länet representeras idéer kopplade till detta som en egen post i cirkeldiagrammet, men även dessa idéer handlade om helt eller delvis reducerade kostnader för barn och unga särskilt i anslutning till fritidsaktiviteter.

Deltagarna lyfte även att fritidsledare gärna hade fått ta del av utbildningsmaterial för att ge dem förutsättningar att främja en hälsosam kultur. En grupp tipsade särskilt om *Locker Room Talk* och *Machofabriken* som riktar in sig särskilt på att främja en god kultur killar emellan. Denna grupp tipsade även om regionens eget komplement till elevhälsan kallat *Förebyggande teamet* som en redan befintlig bra resurs.

Behovet av fler fritidsgårdar diskuterades också av deltagarna, en grupp betonade särskilt att behovet var starkt bland mellanstadieelever.

Två konkreta förslag

Förslag som kan implementeras direkt

VAR: Där fritidsaktiviteter äger rum.

VEM: Regional Utveckling: Avdelningar för utveckling av Kultur och Fritid.

VAD: Informationskampanjer som sprider utbildningsmaterial och skapar kunskap kring främjandet av god kultur och hälsosamma sociala strukturer hos ledare inom föreningsliv och fritidsaktiviteter.

HUR: Ta reda på relevant kunskap genom omvärldsbevakning för att upptäcka fler resurser liknande *Locker Room Talk* och *Machofabriken*. Sammansätt och genomför slagkraftiga informationskampanjer.

Förslag som kräver åtgärd/beslut

VAR: Där fritidsaktiviteter äger rum, samt transportvägarna till och från hemmet och/eller skolan.

VEM: Utvecklingsnämnden & Regionstyrelsen: Regional Utveckling: Avdelningar för utveckling av Kultur och Fritid samt Länstrafiken Kronoberg.

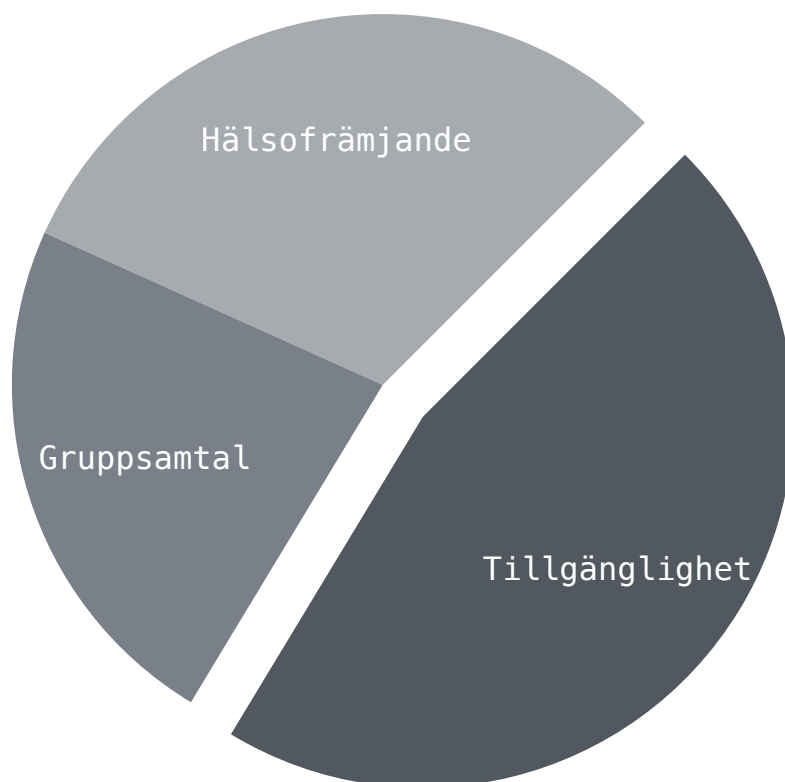
VAD: Ett initiativ för ett jämlikare fritidsliv för alla unga (0-18 år). Ett koncept som innefattar fria prova-på-perioder i Kronobergs alla olika typer av föreningar och fritidsaktiviteter (inte bara idrott) och som görs mer tillgängliga genom tillhörande fria resor med kollektivtrafik till- och från aktiviteterna.

HUR: Besluta om budget för att själva genomföra alternativt anlita hjälp utifrån för framställande och införande av ovanstående koncept.

12 ELEVHÄLSAN

”

*Elevhälsans personal
behöver finnas ute bland
eleverna, på deras
arenor”*

Deltagarna var rörande överens om att elevhälsan behöver bli mer tillgänglig för elever, gärna ute i korridorerna. I likhet med det som beskrevs som Vuxennärvaro i skolavsnittet låg betoning just på att det skulle vara närvarande vuxna, inte nödvändigtvis kuratorer eller lärare. En grupp föreslog att detta kunde göras möjligt genom att omfördela resurser. En annan grupp ville att man skulle se över elevhälsans fysiska placering i skolan och menade att denna behövde ligga centralt i skolan där elever befinner sig. En idé som framkom var att sätta upp en brevlåda (med närliggande papper och pennor) utanför elevhälsans kontor och ytterligare en idé var att införa en typ av chattfunktion som alltid var öppen men som var bemannad vissa tider. Det fanns även önskemål om drop-in-tider och tätare hälsoundersökningar.

Flera grupper föreslog att elevhälsan kunde jobba mer med gruppssamtal, en av grupperna föreslog att samtalsgrupperna kunde vara könseparatistiska.

Flera idéer bar en andemening som påminner om hur man jobbar med systematiskt arbetsmiljöarbete. En grupp föreslog att rektorer tillsammans med elevhälsan införde ett för skolan gemensamt årshjul med hälsofrämjande och förebyggande arbete. Flera grupper efterlyste förebyggande arbete och använde fraser som "tillitsfulla relationer", "bra förhållningssätt för vuxna till barn" och "stärka må-bra-faktorer".

Två konkreta förslag

Förslag som kan implementeras direkt

VAR: Där elevhälsans lokal är placerad samt närliggande toalett.

VEM: Elevhälsan.

VAD: Låsta brevlådor med tillhörande/integrerade/inbyggda pennor och papper. Dessa placeras både i anslutning till elevhälsans lokal samt inne på en närliggande toalett (för ökad chans till anonymitet). Gärna trevliga ifyllnadskort med förbestämda rubriker.

HUR: Låta eleverna själva designa och tillverka brevlådorna i slöjd eller liknande. Alternativt köpa in färdiga produkter. Korten designas med fördel i samråd med elevhälsan och eleverna själva. Brevlådorna ska sedan ses som en förlängning av elevhälsans verksamhet, vilka därför har ansvar för dessa.

Förslag som kräver åtgärd/beslut

VAR: I skolans lokaler.

VEM: Elevhälsan/Region Kronoberg

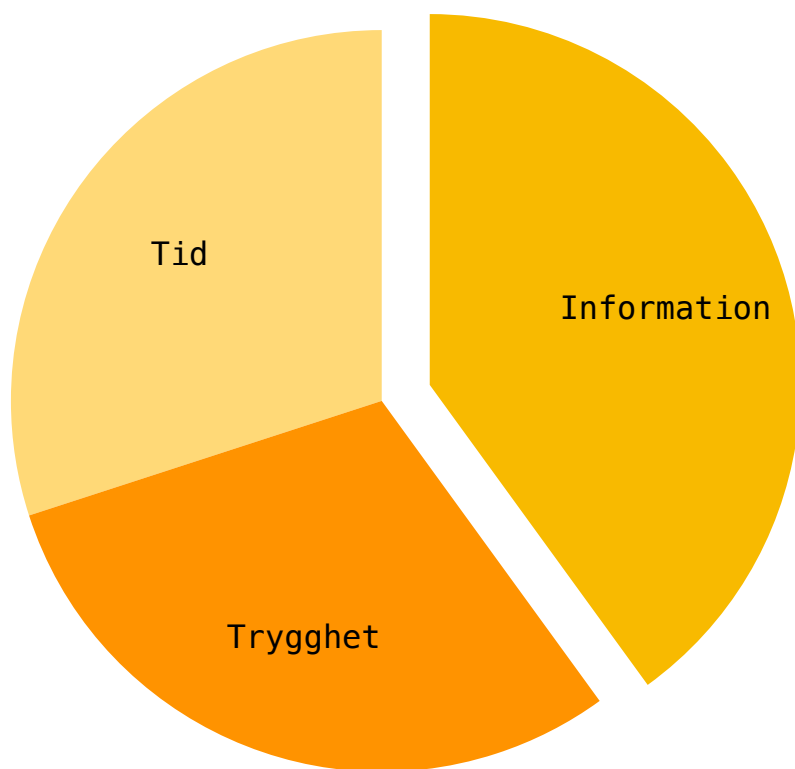
VAD: Återkommande gruppsamtal med olika teman vilka eleverna själva fått vara med och utforma. I gruppsamtalen deltar förslagsvis personal från elevhälsan, eleverna själva och eventuella "buddies" (se förslaget på s. 9). Vissa tillfällen kan ungdomsmottagningen/BUP/RFSU etc delta på.

HUR: Besluta om budget för att utöka elevhälsans verksamhet. Samverkan mellan elevhälsan och Region Kronoberg för att hitta ett bra upplägg.

14 HEMMET

”

Vårdnadshavare ger trygghet och rutiner genom kärlek och gränser”

Deltagarna ansåg att närvarande föräldrar som kunde upprätthålla tydliga rutiner och vara goda förebilder var en viktig förutsättning för att främja ungas hälsa. En grupp skrev att det visserligen är viktigt att göra saker tillsammans men att det också är viktigt att “vara förälder”. En annan grupp diskuterade vikten av gott syskonskap med icke-digitala aktiviteter, och menade att föräldrar kan främja positiva syskonrelationer. En grupp poängterade vikten av gemensamma middagar i hemmet på kvällarna samt veckovisa familjemöten.

Grupperna tyckte också att föräldrar kunde avsätta mer tid till sina barn. En grupp ansåg att heltidsarbete inte var optimalt för föräldrar och en annan grupp önskade att vuxna i barnens hem skulle prioritera mer tid till att lyssna på och pratat med barnen. En grupp nämnde att föräldrar måste, utöver att lyssna på sina barn, också tillgodose barnens basbehov. Stöd för detta kunde fås från mödravårdscentralen.

Att deltagarna önskar support till föräldrar har till viss del nämnts tidigare i denna rapport. Deltagarna identifierar att föräldrar behöver stöd för att kunna skapa goda rutiner och hälsovanor för sina barn. En grupp ville att det skulle tas fram koncept för föräldrainformation för att främja psykisk ohälsa. Föräldrar behöver också få kunskap om att de kan vända sig till Region Kronobergs klinik En väg in om ytterligare hjälp behövs.

Två konkreta förslag

Förslag som kan implementeras direkt

VAR: Fysiska och digitala kommunikationskanaler i Kronobergs län mellan region och invånare.

VEM: *En väg in* i samverkan med regionens kommunikationsavdelning.

VAD: Informationskampanjer där vetskap och förståelse för *En väg in* och deras olika insatser säkerställs. Denna kampanj ska rikta sig mot föräldrar/vårdnadshavare i Kronobergs län.

HUR: *En väg in* bjuder in kommunikationsavdelningen till ett inledande möte. Kampanjen utformas i samverkan mellan dessa båda enheter. Tips: en god kanal är exempelvis på föräldramöten i skolan.

Förslag som kräver åtgärd/beslut

VAR: I skolans lokaler.

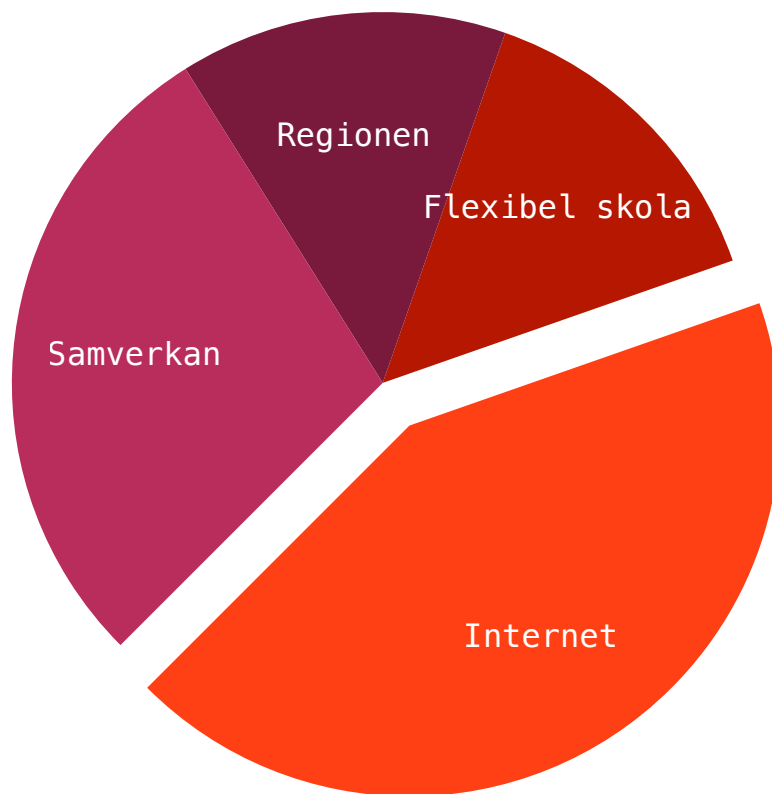
VEM: Region Kronoberg i samverkan med Elevhälsan, Skolledning, Socialtjänsten etc.

VAD: *En Föräldrarsupport* som fokuserar på att stärka vuxna i deras egen föräldraroll, ge relevant information samt fånga upp de som behöver särskilt stöd.

HUR: Besluta om budget, utformning och genomförande av ett sådant koncept. Här krävs samverkan mellan flera olika aktörer.

16. ÖVRIGT

”Mer samverkan!”

Så slutligen kommer vi till de idéer som inte riktigt passade in någon annanstans, men som såklart är lika värdefulla. Flera grupper lyfte idéer som berörde internet. Ofta handlade dessa om att använda internet som ett medium för att sprida information om psykisk ohälsa till barn, unga och vårdnadshavare. Informationen ska vara lättillgänglig och kan med fördel ha olika avsändare/källor, allt från sociala medier och influencers till institutioner som Folkhälsomyndigheten. Påminnelser om var informationen kan hittas föreslås ges från skolor till vårdnadshavare regelbundet och från tidiga årskurser.

En grupp lyfte frågan om barn- och ungdomspsykiatri och ville se kortare köer.

Ytterligare en grupp hade en idé om flexibla skolstarter för att underlätta för morgontrötta elever, samt flexibla skollov för att möjliggöra mindre klasser.

Återkommande som en röd tråd i många idéer var efterfrågan om mer samverkan mellan olika aktörer så som skolan, föräldrar, ungdomar själva, vården och offentliga förvaltningar och verksamheter.

Två konkreta förslag

Förslag som kan implementeras direkt

VAR: Internet.

VEM: Region Kronobergs kommunikationsavdelning i samråd/samverkan med annan lämplig avdelning (exemplvis regional utveckling och *En väg in*).

VAD: En typ av informationskampanj i form av en samling länkar, tips och annat matnyttigt fokuserat på psykisk ohälsa bland unga. Anpassa kanal och format baserat på målgrupp, vilka är både vårdnadshavare samt barn och unga själva.

HUR: Lättillgänglig information på nätet och liknande resurser finns redan, vi behöver inte "uppfinna hjulet" igen. Däremot kan det behövas lite omvärldsbevakning om exakt vilken info som skall kommuniceras och på vilket sätt för bäst effekt i tilltänkt målgrupp.

Förslag som kräver åtgärd/beslut

VAR: Skolan.

VEM: Kronobergs kommuner i samverkan med exempelvis Linnéuniversitetet, FoU och hälsobiblioteket (den sistnämnda kan bistå med omvärldsbevakning).

VAD: Utredda vad ett koncept vi kan kalla *Den flexibla skolan* kan tillföra. Vad är för- och nackdelarna? Har det redan prövats? Är det värt det?

HUR: Ansöka om finansiering till forsknings-/utvecklingsprojekt eller liknande.

18 DISKUSSION

Psykisk ohälsa bland barn och unga är en komplex samhällsutmaning som kräver samverkan på bred front. Efter såväl egna studier och erfarenheter, som omvärldsbevakning samt noggrann bearbetning av råmaterialet och sondering bland deltagarna vid deras diskussioner under workshopen har vi fått många insikter. Dessa kan med fördel agera avslutande diskussion i denna rapport.

Det vi uppfattat, och som vi vill belysa, är att det uppstår oklarheter i samverkansarbetet. De olika aktörerna tycks osäkra på vika resurser andra aktörer har och vem som är ansvarig för vilken del. Det saknas en central aktör som kan guida och stötta i komplexa utmaningar som kräver samverkan, oavsett vad sakfrågan är. Om en sådan aktör redan finns behöver dennes roll klargöras och kommuniceras tydligare till andra aktörer.

Oavsett om det handlar om psykisk ohälsa, omställningen från fossila bränslen, åldrande populationer, växande ojämlikheter, organiserad brottslighet eller digitala transformationer så krävs metodisk och kvalificerad utformning av samskapande-processer och samverkansarbete på en ny nivå. I detta finns det utvecklingspotential. Inte helt i enlighet med Jante vill vi passa på att slå på vår egen trumma och föreslå aktörer som erbjuder social design vilket är ett ovärderligt verktyg för resurskänsliga och svårnavigerade samhällsutmaningar som dessa (Roumani & Both, 2020; MeasureD, u.å.).

Slutligen vill vi rikta ett stort tack till Region Kronoberg, alla som deltog under workshopen men framför allt till ungdomarna som så modigt bidrog både med sina livsupplevelser på scenen den 23 maj 2022 men också för sin samhällsförändrande debattartikel.

Tusen tack!

Ellie Stjärna

Sebastian Orehovacki Månsson

REFERENSER

Bengtsson, Alexander; Johansson, Nikita; Lindqvist, Nora; Mokonen, Ifrata; Suleiman, Sara & Algman, Fredrik. 2022. Växjöelever: Sluta ignorera den psykiska ohälsan bland unga! *Vxonews*. 3 januari. <https://www.vxonews.se/debatt/vaxjoelever-sluta-ignorera-den-psykiska-ohalsan-bland-unga-a51ec69f/?fbclid=IwAR0VPd0u0rTcmsuWUyb98wbeXbGE3fbB4-sLBR50GoDd8BE-Rrkt6Q0CUyA> (hämtad 2022-07-28).

Hiltunen, Linda (2022). *En positiv ungdomstid för alla? En analysrapport om positiv ungdomsutveckling och hälsa*. Växjö: Region Kronoberg.

Measured. u.å. *What is social design?* <https://measured.design/what-is-social-design/> (hämtad 2022-08-10).

Orehovacki Månsson, Sebastian. 2022. *Making Society: Societal innovation through metadesign*. Kandidatuppsats, Linnéuniversitetet. Digitala Vetenskapliga Arkivet. <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1661504/FULLTEXT01.pdf> (hämtad 2022-07-28).

Roumani, Nadia & Both, Thomas. 2020. *Unlocking the power of design for the social sector*. <https://dschool.stanford.edu/news-events/unlocking-the-power-of-design-for-the-social-sector-a-human-centered-systems-minded-and-strategy-aligned-design-approach-for-social-sector-leaders> (hämtad 2022-08-10).

Stjärna, Ellie. 2022. *Den sociala utsatthetens effekter på psykisk ohälsa - En studie om gymnasieungdomar i Kronoberg*. Kandidatuppsats, Linnéuniversitetet. Digitala Vetenskapliga Arkivet. <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1675321/FULLTEXT01.pdf> (hämtad 2022-07-28).

RESURSER

Hiltunen, Linda & Johansson, Emma. 2022. Barns och ungdomars hälsa och levnadsvanor i Kronobergs län. År 2021 – En beskrivande rapport. *Folkhälsa och social utveckling*, Region Kronoberg.

Hiltunen, Linda; Johansson, Emma & Edvardsson Aurin, Ingrid. 2020. En dålig dag eller en svår livssituation? En studie om psykisk ohälsa bland ungdomar i Kronobergs län. *Folkhälsa och social utveckling*, Region Kronoberg.

MUCF, 2022. *Utanförskap och unga - En socioekonomisk analys av värdet av främjande öppen fritidsverksamhet för unga*. <https://www.mucf.se/publikationer/utanforskap-och-unga> (hämtad 2022-07-28).

SVT. 2021. *Bokstavsbarren*. <https://www.svtplay.se/uppdrag-granskning-bokstavsbarren> (hämtad 2022-08-02).

²⁰
OM OSS

www.disanomi.com

SOCIAL DESIGN AV

disan

Ellie Medgrundare
& Sociolog
Stjärna

disanomi

Sebastian
Orehovacki
Medgrundare
& Designer **Månsson**

Handelsbolaget disanomi ägs och drivs av Sebastian Orehovacki Månsson och Ellie Stjärna.

Ellie är en utbildad sociolog och beteendevetare som brinner för ett hållbart och rättvist samhälle. Hon har tidigare erfarenhet av att jobba som chef inom offentlig sektor och jobbar i skrivande stund som utvecklingsledare inom folkhälsa på regional nivå.

Sebastian är en utbildad designer med inriktning mot hållbar social design och fokuserar på mänskliga system och processer. Det är han som har designat och tillverkat det metodiska verktyget FIG. Han har lång erfarenhet av kreativt arbete, innovation och design och har tidigare erfarenhet av att driva enskild firma som konstnär, konstnärlig ledare och underhållare. Sebastian driver disanomi vid sidan om sin masterutbildning design.

www.disanomi.com

